

PARLAMENT EWROPEW

2009 - 2014

Kumitat għad-Drittijiet tan-Nisa u l-Ugwaljanza bejn is-Sessi

2011(2292)(INI)

26.4.2012

OPINJONI

tal-Kumitat għad-Drittijiet tan-Nisa u l-Ugwaljanza bejn is-Sessi

għall-Kumitat għas-Sajd

dwar is-sajd fuq skala żgħira u s-sajd artigjanali u r-riforma tal-PKS
(2011(2292)(INI))

Rapporteur għal opinjoni: Barbara Matera

PA_NonLeg

SUGĠERIMENTI

Il-Kumitat għad-Drittijiet tan-Nisa u l-Ugwaljanza bejn is-Sessi jistieden lill-Kumitat għas-Sajd, bħala l-kumitat responsabbli, biex jinkorpora s-suggerimenti li ġejjin fil-mozzjoni għal riżoluzzjoni tiegħu:

- wara li kkunsidra r-Riżoluzzjoni tiegħu tal-15 ta' Diċembru 2005 dwar in-Netwerks tan-Nisa: sajd, biedja u diversifikazzjoni¹,
 - wara li kkunsidra d-Direttiva 2010/41/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-7 ta' Lulju 2010 dwar l-applikazzjoni tal-principju ta' trattament ugwali bejn l-irġiel u n-nisa li jeżerċitaw attività li fiha jaħdmu għal rashom u li thassar id-Direttiva tal-Kunsill 86/613/KEE²,
 - wara li kkunsidra l-istudju mid-Dipartiment tal-Politika, 'The role of women in the Sustainable Development of European Fisheries Areas' (Ir-rwol tan-nisa fl-Iżvilupp Sostenibbli taż-Żoni tas-Sajd), Mejju 2008,
- A. billi n-nisa għandhom rwol fundamentali fl-oqsma relatati mas-sajd u l-akkwakultura, l-ipproċessar, il-kummerċjalizzazzjoni u l-ġestjoni tal-ħut, u jipprovdu wkoll tipi oħra ta' appogg għal dawk li jaħdmu fl-industrija tas-sajd;
- B. billi hemm bżonn li x-xogħol tan-nisa fis-settur tas-sajd ikun jidher, peress li 85% tan-nisa li jaħdmu f'dan is-settur jaħdmu fis-sajd fuq skala żgħira u fis-sajd artiġjanali, u billi f'ħafna mir-reġjuni kostali tal-Ewropa dawn it-tipi ta' sajd jikkostitwixxu s-sors prinċipali ta' dħul tagħhom;
- C. billi fis-settur tas-sajd teżisti diskriminazzjoni ta' tip ekonomiku kontra n-nisa, u billi n-nisa jithallsu inqas mill-irġiel għall-istess xogħol u, f'ħafna każijiet, ix-xogħol tagħhom mhux rikonoxxut b'mod legali u għaldaqstant m'għandhomx aċċess għal protezzjoni soċjali adegwata; billi, ukoll, f'ħafna każi, dan ix-xogħol jinvolvi livell għoli ta' riskju jew effetti serji fuq is-saħħa;
- D. billi n-nisa spiss jieħdu hsieb l-aspett amministrattiv tal-impriżi tas-sajd, billi jassumu responsabbiltà għall-affarijiet finanzjarji, id-dmirijiet marbuta mal-portijiet, il-ħatt, il-kisba ta' provvisti għas-sajjieda u l-assistenza tagħhom, l-irkanti tas-sajd, il-kontabilità u l-produzzjoni u t-tiswija tax-xbieki, u billi x-xogħol mhux rikonoxxut – u f'bosta każi mingħajr hlas – magħmul min-nisa jizdied meta l-industrija tiffaccja krizi u ma jkunux jistgħu jiksbu aċċess għall-għajjnuna meta l-attivitajiet tas-sajd jieqfu;
- E. billi għad hemm wisq ostakli legali u soċjali li jimpedixxu l-partecipazzjoni sħiħa tan-nisa fil-qasam tar-rappreżentanza fis-settur tas-sajd, u billi n-nisa saħansitra huma pprojbiti milli jinvolvu ruħhom f'entitajiet li jieħdu d-deċiżjonijiet f'uħud mill-komunitajiet u l-assoċjazzjonijiet;
- F. billi l-patoloġiji speċifiċi li jeffettwaw lin-nisa li jaħdmu fis-settur tas-sajd mhumiex

¹ ĠU C 286 E, 23.11.2006, p. 519.

² ĠU L 180, 15.7.2010, p. 1.

rikonoxxuti bhala mard okkupazzjonali;

1. Jenfasizza l-importanza li l-perspettiva tas-sessi u l-prinċipju tal-ugwaljanza bejn in-nisa u l-irġiel jiġu integrati fl-oqsma kollha tar-riforma tal-politika tas-sajd tal-UE;
2. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jieħdu passi sabiex jippromwovu u jiksbu rikonoxximent akbar, kemm fuq livell legali kif ukoll soċjali, tax-xogħol tan-nisa fis-settur tas-sajd, u sabiex jiżguraw li n-nisa li jaħdmu full-time jew part-time għal impriżi tal-familja jew billi jgħinu lill-konjuġi tagħhom u li jikkontribwixxu b'dal-mod għas-sostenibbiltà ekonomika tagħhom stess u tal-familja, jingħataw l-istess rikonoxximent legali jew benefiċċji soċjali li jgawdu minnhom persuni li jaħdmu għal rashom, b'mod partikolari billi tiġi applikata d-Direttiva 2010/41/UE, u biex jiġu żgurati d-drittijiet soċjali u ekonomiċi tagħhom, inkluża l-ugwaljanza fis-salarji, il-benefiċċji tal-qgħad f'każ ta' waqfien (temporanju jew definittiv) mix-xogħol, id-dritt għal pensjoni, il-bilanċ bejn il-ħajja professjonali u tal-familja, l-aċċess għal-liv tal-maternità, l-aċċess għas-sigurtà soċjali u għas-servizzi tas-saħħa b'xejn, u l-ħarsien tas-saħħa u s-sikurezza fuq ix-xogħol, u drittijiet soċjali u ekonomiċi oħra, inkluża assigurazzjoni li tkopri r-riskji fuq il-baħar;
3. Jilqa' l-priorità tal-Fond Ewropew Marittimu u tas-Sajd (FEMS) 2014-2020 li jiziedu l-impjiegi, il-koeżjoni territorjali u l-inkluzjoni soċjali fil-komunitajiet dipendenti mis-sajd taħt l-‘agenda għall-ħiliet godda u l-impjiegi’; jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex f’dan il-kuntest jiżguraw, fir-riforma kollha tal-Politika Komuni tas-sajd (PKS), li ssir promozzjoni ta’ opportunità ugwali bejn l-irġiel u n-nisa u l-integrazzjoni tal-perspettiva tal-ġeneru tul l-istadji varji tal-implimentazzjoni tal-FEMS, inklużi t-tfassil, l-implimentazzjoni, il-monitoraġġ u l-valutazzjoni;
4. Jenfasizza li l-partecipazzjoni attiva tan-nisa fl-attivitajiet relatati mas-sajd tikkontribwixxi, minn naħa waħda, għaż-żamma tat-tradizzjonijiet kulturali u l-prattiki speċifiċi u, min-naħa l-oħra, għas-sopravvivenza tal-komunitajiet tagħhom, u b’hekk tiġi żgurata wkoll id-diversità kulturali tar-regjuni kkonċernati;
5. Jistieden lill-Istati Membri jikkunsidraw l-importanza tar-rwol ekonomiku, soċjali u kulturali tan-nisa fl-industrija tas-sajd sabiex dawn ikun jista’ jkollhom aċċess għall-benefiċċji soċjali, u bhala mezz biex tiġi żgurata rappreżentanza tas-sessi bbilanċjata f’impjiegi relatati mas-sajd;
6. Jistieden lill-Kummissjoni tiżgura li n-nisa jiġu allokati kwoti fl-industrija tas-sajd u biex fil-leġiżlazzjoni tinkludi b’mod ċar il-prinċipju tas-sjieda kongunta għall-konjuġi, f’termini tal-allokkazzjoni tal-kwoti;
7. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jwettqu studju soċjali bl-għan li jevalwa l-impatt li l-implimentazzjoni tal-kwoti jista’ jkollha fil-komunitajiet tas-sajd, sabiex jimmonitorjaw bidliet soċjali potenzjali f’dawn il-komunitajiet, permezz tal-użu ta’ indikaturi soċjali bħal-livell tal-edukazzjoni, il-kontribut tal-konjuġi nisa jew is-sieħba, is-saħħa, l-età tat-tfal, ir-rieda tal-ommijiet li jgħaddu l-professjoni tas-sajd lit-tfal tagħhom, il-benesseri tal-familja u l-komunitajiet;
8. Jenfasizza l-ħtieġa li l-għajjnuna finanzjarja tal-Fond Ewropew Marittimu u tas-Sajd tiġi allokata b’tali mod li taġevola lin-nisa b’mod aħjar fis-settur tas-sajd billi s-settur jiġi

mfassal mill-ġdid u billi jiġu pprovduti faċilitajiet xierqa (bhal pereżempju changing rooms fuq il-vapuri jew fil-portijiet);

9. Ihegġeġ lill-Kummissjoni tappoġġja proġetti speċifiċi bl-objettiv tar-rikonoxximent, il-promozzjoni u d-diversifikazzjoni tar-rwol tan-nisa fl-oqsma relatati mas-sajd, u jqis li għandha tingħata attenzjoni partikolari lill-modernizzazzjoni tad-dgħajjes tas-sajd biex jittejjbu l-kundizzjonijiet u l-iġjene abbord, il-kwalità tal-prodott u l-effiċjenza fl-enerġija, u biex tiġi żgurata s-selettività tal-irkaptu tas-sajd;
10. Isostni li għandu jifassal programm ta' appoġġ tal-UE għas-sajd fuq skala żgħira, bl-użu ta' firxa ta' rizorsi, speċjalment f'termini finanzjarji (inkluż il-FEMS tal-ġejjieni u l-Organizzazzjoni tas-Suq Komuni (CMO) għall-prodotti tas-sajd u l-akkwakultura), sabiex wiehed jilqa' għall-problemi speċifiċi ta' dan is-settur u jappoġġja l-ġestjoni sostenibbli tal-entitajiet tas-sajd involuti b'bażi lokali, filwaqt li jiġu kkunsidrati l-problemi li jeffettwaw lin-nisa fis-settur;
11. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jipprovdu data u statistika, imqassmin skond is-sess, it-tip ta' impjieg (p.e. full-time, part-time, okkażjonali), status (persuni jaħdmu għal rashom, bis-salarju, konjuġi kollaboraturi) u tip ta' produzzjoni (fuq skala żgħira, medja jew kbira fis-sajd u l-akkwakultura) u biex jirrikonoxxu l-kategoriji tal-ħaddiema f'dan is-settur li mhumiex inklużi fl-istatistiki ta' impjiegi tas-sajd, p.e. dawk li jiġbru l-frott tal-baħar;
12. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jappoġġjaw u jirrikonoxxu d-drittijiet tal-konjuġi jew il-partners tas-sajjieda sabiex ikunu eliġibbli għas-šhubija fl-organizzazzjonijiet tas-sajjieda fil-livelli kollha fl-Istati Membri u anki jkunu jistgħu jikkontestaw l-elezzjonijiet tagħhom; jenfasizza l-ħtieġa tal-promozzjoni u t-tiħiħ tal-partecipazzjoni effettiva tan-nisa fil-korpi rappreżentattivi, deċiżjonali u konsultattivi fis-settur tas-sajd, fil-livell Ewropew, nazzjonali u reġjonali; jilqa' l-intenzjoni tal-Kummissjoni li testendi r-rwol tal-Kunsilli Konsultattivi u jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jżidu l-partecipazzjoni tal-organizzazzjonijiet tas-sajd u tal-akkwakultura tan-nisa fil-Kumitat Konsultattiv dwar is-Sajd u l-Akkwakultura (ACFA) u l-Kunsilli Konsultattivi Reġjonali (RACs);
13. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jappoġġjaw, permezz tal-Fond Ewropew Marittimu u tas-Sajd u l-Fondi Strutturali, il-forniment ta' aktar taħriġ u edukazzjoni fuq ix-xogħol lil nisa li jaħdmu fis-settur tas-sajd, sabiex jingħatalhom aċċess akbar għal impjiegi tekniċi u manigerjali; jitlob ukoll li jiġu stabbiliti mekkaniżmi sabiex jittejjeb it-tixrid ta' informazzjoni dwar l-opportunitajiet ta' taħriġ u jiżiedu l-fondi disponibbli biex dawn l-opportunitajiet jiġu sfruttati;
14. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jallokaw aktar finanzjament għall-programmi ta' riċerka fil-komunità fl-attivitajiet tal-akkwakultura li jippromwov u tkabbir fis-settur tas-sajd, bħala mezzi biex jinħolqu impjiegi godda fejn in-nisa għandhom jiġu inklużi fuq il-bażi ta' kwoti;
15. Jenfasizza l-importanza tal-partecipazzjoni tan-nisa fi proġetti ta' riċerka li jiffokaw fuq ir-riperkussjonijiet tar-ristrutturar tas-settur tas-sajd, billi wiehed iżomm f'moħħu li l-esperjenza tan-nisa tikkostitwixxi kontribut prezzjuż hafna, u l-ħtieġa li jkun iggarantit li

d-dimensjoni tas-sessi tiġi kkunsidrata b'mod dovut;

16. Jenfasizza li l-UE għandha timmira l-investimenti tagħha li għandhom potenzjal li joħolqu l-impjiegi, lejn is-swieq globali tas-sajd billi tbiġh it-teknoloġija u l-għarfien tagħha sabiex tindirizza l-isfidi relatati ma' kwistjonijiet ta' sikurezza u sostenibbiltà, u permezz ta' dawn il-miżuri tappoġġja wkoll ix-xogħol tan-nisa f'dan il-qasam;
17. Jenfasizza l-qagħda speċifika tas-sajjieda tal-frott tal-baħar (xogħol magħmul primarjament min-nisa ta' 'l fuq minn 50 sena, li għandhom problemi ta' saħħa minhabba x-xogħol tagħhom), u jtenni t-talba tiegħu, għalhekk, li l-Kummissjoni tfassal proġett pilota speċifiku li jkopri dawn il-punti kollha u jipprovdi soluzzjonijiet għall-problemi li jirriżultaw minn dan ix-xogħol; ihegġeġ lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jipprovdu rikonoxximent legali għal perjodi ta' inattività furzata għal raġunijiet ta' saħħa pubblika (tossini, diżastri naturali, ħruġ ta' likwidi inkwinanti, ħruġ ta' żjut), u biex jirrikonoxxu ċerti kundizzjonijiet jew mard li jeffettwaw in-nisa li jaħdmu fis-settur tas-sajd artigjanali u s-sajd tal-frott tal-baħar (bħal patoloġiji rewmatiċi u relatati mal-għadam);

RIŻULTAT TAL-VOTAZZJONI FINALI FIL-KUMITAT

Data tal-adozzjoni	24.4.2012
Riżultat tal-votazzjoni finali	+: 24 -: 1 0: 0
Membri preżenti għall-votazzjoni finali	Emine Bozkurt, Andrea Češková, Iratxe García Pérez, Zita Gurmai, Mikael Gustafsson, Mary Honeyball, Sophia in 't Veld, Nicole Kiil-Nielsen, Silvana Koch-Mehrin, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Astrid Lulling, Barbara Matera, Elisabeth Morin-Chartier, Angelika Niebler, Siiri Oviir, Antonyia Parvanova, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Marc Tarabella, Britta Thomsen, Marina Yannakoudakis, Anna Záborská, Inês Cristina Zuber
Sostitut(i) preżenti għall-votazzjoni finali	Franziska Katharina Brantner, Christa Klaß, Ana Miranda, Mariya Nedelcheva, Katarína Neved'álová, Antigoni Papadopoulou